

Alkoholpolitisk handlingsplan med tiltak 2024 – 2028

Et godt sted å leve

Innhold

Bakgrunn og formål med planen	3
Hovedmål 1: Drammen kommune skal ha et attraktivt og mangfoldig uteliv med gode og forutsigbare rammebetingelser	3
Delmål 1.1: Sikre forutsigbare rammebetingelser for næringen	4
Tiltak 1.1.1: Videreføre salgs- og skjenkebevillinger	4
Tiltak 1.1.2: Gi bevilning for en enkelt bestemt anledning	4
Tiltak 1.1.3: Opprettholde praksis for utformingen av utendørsservering	5
Tiltak 1.1.4: Sørge for at Vinmonopolets utsalg har sentral beliggenhet	5
Tiltak 1.1.5: Tillate alkoholsalg (salgsbevilling) i dagligvare	5
Tiltak 1.1.6: Legge til rette for nettsalg og trygg utlevering av alkohol	5
Delmål 1.2: Begrense barn, unge og sårbare gruppers eksponering for alkohol	5
Tiltak 1.2.1: Sørge for alkoholfrie områder	6
Tiltak 1.2.2: Innhente uttalelse fra virksomhet Psykisk helse, rus og avhengighet	6
Delmål 1.3: Sikre forutsigbare alkoholfrie soner i det offentlige rom	6
Tiltak 1.3.1: Stille krav om konseptangivelse på søknadstidspunktet	6
Tiltak 1.3.2: Gjennomføre konseptvurdering	7
Delmål 1.4: Sikre forankring og etterlevelse av kommunens alkoholpolitikk	8
Tiltak 1.4.1: Forankre alkoholpolitikken tverretatlig og med næringen	8
Hovedmål 2: Drammen kommune skal legge til rette for like konkurransevilkår og et seriøst næringsliv i bransjen	9
Delmål 2.1: Hindre økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet	9
Tiltak 2.1.1: Utføre vandelsvurdering i søknadsprosess	9
Tiltak 2.1.2: Utføre vandelsvurdering i driftsfasen	9
Tiltak 2.1.3: Samarbeide tverretatlig med andre kontrollinstanser	9
Delmål 2.2: Sikre seriøs drift av skjenkesteder	9
Tiltak 2.2.1: Gi riktig og rask veiledning til søkere og bevilingshavere	9
Tiltak 2.2.2: Gjennomføre årlig dialogmøte med opplæring for bevilingshavere	10
Tiltak 2.2.3: Gjennomføre salgs- og skjenkekontroll	10
Tiltak 2.2.4: Sørge for nødvendig opplæring av kontrollører	10
Tiltak 2.2.5: Sikre nødvendig vakthold på skjenkestedene	10
Tiltak 2.2.6: Regulere åpningstider og begrense lydkonflikt	10
Tiltak 2.2.7: Forutsette at krav etter annet regelverk følges	11
Definisjonsliste	11

UTKAST

Bakgrunn og formål med planen

Kommunen har etter alkoholloven § 1-7d plikt til å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Planen bør behandles i hver kommunestyreperiode. Loven gir ingen direkte anvisninger om hva planen skal inneholde, men den bør angi de alkoholpolitiske hovedmålene og de delmål kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk, samt de virkemidlene som vil tas i bruk for å nå disse målene. Kommunen har stor frihet til å utforme egen lokal alkoholpolitikk innenfor alkohollovens rammer og formål.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 12.12.2021. Dette er det viktigste styringsdokumentet i kommunen frem mot 2040. Kommuneplanens samfunnsdel har en visjon om Drammen som “et godt sted å leve”, med verdiene “nær, inkluderende og nytenkende”. I tillegg vedtok kommunestyret 14.06.2023, Strategisk næringsplan for Drammen 2023 – 2027. Her fremgår at “Drammen kommune skal, så langt det er mulig, imøtekomme næringslivets forventning om å være en tilgjengelig og løsningsorientert samarbeidspartner, der dialog og samarbeid er det viktigste verktøyet.” Et hovedmål er at Drammen skal være det foretrukne regionsenteret nasjonalt, der et viktig virkemiddel er servicevennlig og løsningsorientert tilnærming til alle innbyggere og næringsdrivende.

Alkohollovgivningen befinner seg i skjæringspunktet mellom kryssende hensyn. Alkohol er en lovlig vare, samtidig som alkoholbruk har en rekke skadevirkninger. Ofte er det en motsetning mellom det å begrense og regulere omsetningen på den ene siden, og næringsinteresser på den andre siden.

Alkoholovens formål er å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer. De viktigste virkemidlene er bevillingssystemet, vinmonopolordningen, reklameforbudet, aldersgrenser og avgiftspolitikken.

Alkoholpolitisk handlingsplan skal bidra til en forsvarlig alkoholpolitikk som både ivaretar hensynet til alkoholovens formål og folkehelse, og samtidig legger til rette for en bærekraftig restaurant-, utelivs- og dagligvarenæring. Formålet er et attraktivt og mangfoldig uteliv med forutsigbare og næringsvennlige rammebetingelser, samtidig som hensynet til forsvarlig alkoholomsetning, kontroll, folkehelse og alkoholfrie arenaer ivaretas.

Hovedmål 1: Drammen kommune skal ha et attraktivt og mangfoldig uteliv med gode og forutsigbare rammebetingelser

Utelivsbransjen er dynamisk og kan være en drivende faktor i by- og samfunnsutviklingen. Flerbruksutviklingen har vært positiv for publikum, da den har ført til et bredere og mangfoldig tilbud i byen.

Samtidig er det viktig at kommunen sørger for å opprettholde alkoholfrie arenaer. Kommunen ønsker at bevillingspolitikken skal bidra til å fremme mangfold, inkludering og fellesskap og balansere verdiene “inkluderende” og “nytenkende” i kommuneplanen. Det er derfor ikke alle typer driftskonsepter som kan få salgs- eller skjenkebevilling. Tilhørende tiltak er ment å angi hva som er sentralt for slike vurderinger, og gir veiledning om hvilke steder det ikke gis bevilling til.

Et fokusområde for kommunen er å forhindre salg og skjenking av alkohol til mindreårige. Det er bred politisk enighet om en streng linje med hensyn til salg og skjenking av alkohol til mindreårige, da alkoholens skadepotensiale er enda større for denne gruppen. Dette er et prioritert område også i denne planperioden.

Delmål 1.1: Sikre forutsigbare rammebetingelser for næringsen

Drammen kommune skal være en brukerorientert virksomhet med fokus på effektivitet og forutsigbarhet i saksbehandlingen og nøyaktighet i tjenesteytingen. Dette innebærer at det skal jobbes med forenkling av prosesser gjennom digitalisering der dette er mulig, og samhandling med bransjen.

Med visjonene “inkluderende, nytenkende og nær” vil Drammen legge til rette for etablering og drift av skjenkesteder innenfor forutsigbare rammer.

Tiltak 1.1.1: Videreføre salgs- og skjenkebevillinger

Fra 2016 åpner alkoholloven for at bevillingsperioden kan forlenges uten at samtlige bevillingshavere må søke om ny bevilling for neste periode. Som en nytenkende kommune vil Drammen benytte seg av denne muligheten i sin bevillingspolitikk for å skape ubyråkratiske og langsiktige løsninger for næringsen.

Det settes ikke et tak på antall bevillinger i kommunen.

Drammen kommune viderefører alle eksisterende salgs- og skjenkebevillinger for bevillingsperioden 2024–2028. Dette betyr at kommunens salgs- og skjenkesteder får automatisk ny bevilling fra 1. oktober 2024 til 30. september 2028. Kommunens arbeid med vandelskontroll vil likevel sikres, men fordeles i stedet over fire år. Kommunen vil i bevillingsperioden særlig benytte virkemidlene beskrevet under hovedmål 2 for å ivareta behovet for kontroll med bevillingene.

Ved automatisk fornyelse kan det stilles nye vilkår, jf. alkoholloven § 1–6 tredje ledd. Det fremgår også av alle våre bevillingsvedtak, at bevillingshavere skal følge de til enhver tid gjeldende regler i kommunen.

Kommunen skal sørge for å orientere bevillingshavere om endringer.

Tiltak 1.1.2: Gi bevilling for en enkelt bestemt anledning

Søknader om skjenkebevilling for en enkelt anledning, må sendes til politiet før kommunen kan fatte vedtak.

For å få svar på søknaden i tide før arrangementet, må det sendes søknad til kommunen senest innen:

Fire uker (20 virkedager) for mindre arrangement (for eksempel firmafester, bryllup, jubileer og andre mer eller mindre private arrangementer.)

Fem uker (25 virkedager) for større arrangement (for eksempel sankthansaften og andre mer eller mindre offentlige arrangementer.)

15. juni for større arrangementer (for eksempel festivaler og andre mer eller mindre offentlige arrangementer) som avholdes i perioden 1. august til 1. september.

I perioder med ferieavvikling (sommer, jul og påske) må det regnes med lengre behandlingstid. Det anbefales i disse periodene at det søkes i god tid.

Det settes ikke et tak på antall enkeltanledninger i løpet av et år.

Utendørs underholdning/arrangement med forsterket lyd som gjennomføres etter kl. 19.00 skal meldes til Drammen kommune ved samfunnsmedisinsk avdeling, miljørettet helsevern med de samme tidsfristene som for søknader om skjenkebevilling til arrangementet. Meldingen vil utløse et samtykke til arrangementet eller en tillatelse på vilkår. Helsedirektoratets veileder IS-0327 Musikkanlegg og helse er utgangspunktet for saksbehandlingen.¹ Slike arrangementer tillates som hovedregel ikke etter kl. 23.00.

Unntak kan gjøres for særskilte arrangementer. Ved vurderingen skal det legges vekt på arrangementets avstand til boliger og hvilken ukedag(er) arrangementet omfatter. Det skal utøves stor takhøyde for kulturelle uttrykk, inkludert musikk, i det offentlige rom i sentrumsområdene.

¹ [Veileder Helsedirektoratet](#)

Tiltak 1.1.3: Opprettholde praksis for utformingen av utendørsservering

Skjenkearealet skal være klart og fysisk avgrenset, og fremstå som ett skjenkested.

Utendørs skjenkeareal skal utformes etter de til enhver tid gjeldende retningslinjer som er vedtatt av kommunestyret.

Dersom det skal gis bevilling for utendørsservering på kommunal grunn, må det foreligge avtale med Drammen kommune v/ Samferdsel, vei og park.

Tiltak 1.1.4: Sørge for at Vinmonopolets utsalg har sentral beliggenhet

Salg av alkohol gruppe 2 og 3 kan bare skje fra Vinmonopolet på grunnlag av kommunal bevilling. Kommunen godkjenner det enkelte utsalgs beliggenhet. Samferdsel, vei og park må involveres i søknader om etablering av nye lokasjoner for Vinmonopolet. Ved ønske fra Vinmonopolet om å opprette nye utsalgssteder skal de oppfordres til å søke om nye lokasjoner ved kollektive knutepunkter.

Det settes ikke et tak på antall lokasjoner for Vinmonopolet i kommunen.

Tiltak 1.1.5: Tillate alkoholsalg (salgsbevilling) i dagligvare

Det kan gis salgsbevilling til virksomheter som har et fremtredende utvalg av dagligvarer, herunder mat og drikke. Videre kan det gis salgsbevilling til delikatesseforretninger og spesialforretninger for kjøtt, fisk, ost o.l., samt til øl-utsalg og importørtsalg.

Det gis ikke salgsbevilling til steder som har skjenkebevilling, eller til driftskonsepter som gatekjøkken, foodtrucks, bensinstasjoner eller ubetjente butikker.

Tiltak 1.1.6: Legge til rette for nettsalg og trygg utlevering av alkohol

Det kan innvilges salgsbevilling for nettsalg og levering der utsalgsstedet er dagligvarebutikk, spesialforretning, øl-utsalg, importørtsalg eller serveringssted. Det gis ikke salgsbevilling for nettsalg til steder som ikke kan inneha ordinær salgsbevilling, jf. tiltaket over i punkt 1.1.5.

Videre gis det ikke bevilling til steder der forretningsadressen er registrert som bolig. Ved søknader om salgsbevilling for nettsalg og utlevering av alkohol er det særskilte krav til dokumentasjon i søknadsprosessen.

Bevillingshaver er også ansvarlig for at den som utleverer alkoholen overholder alkoholovens regler. I denne sammenheng må bevillingshaver og den som utleverer alkoholen ha tilfredsstillende internkontroll og rutiner for trygg utlevering.

Delmål 1.2: Begrense barn, unge og sårbare gruppers eksponering for alkohol

I henhold til gjeldende kommuneplan skal Drammen være et godt sted å leve for alle. Det betyr at også sårbare grupper skal kunne bruke de service- og tjenestetilbud som finnes i kommunen, og ta del i kulturlivet, uten å bli eksponert for alkohol på steder hvor man normalt ikke vil forvente dette.

Å sikre at barn og unge ikke får tilgang til alkohol er en viktig samfunnsoppgave, og følger av nasjonalt regelverk. Dette har blant annet sammenheng med at barn og unge er ekstra sårbare, og blir lettere påvirket av omgivelsene. Trygge arenaer er derfor spesielt viktig for denne gruppen. Kommunen har som myndighet et ansvar for å sikre at barn og unge i minst mulig grad eksponeres for alkoholbruk i det offentlige rom. Regulering gjennom aldersgrenser bidrar også til at mindreårige ikke får tilgang til alkohol.

Drammen kommune vil ha en alkoholpolitikk som ivaretar behovene til barn og unge. Et styrende prinsipp for kommunen er derfor at barn og unge i størst mulig grad skal skjermes for voksnes alkoholbruk. Drammen har blant annet som strategi å skape trygge barnehage- og skolemiljø.²

Utgangspunktet er at driftskonseppter som retter seg mot barn, ungdom og familier, ved for eksempel arrangementer, aktiviteter eller lokaler rettet mot denne gruppen ikke innvilges skjenkebevilling. Problemstillingen kommer særlig på spissen ved arrangementer på de store kulturarenaer i byen. Kommunen ønsker ikke at allment tilgjengelige arenaer skal være forbundet med alkoholbruk. Der hensynet til barn, unge og sårbare grupper er tilstrekkelig ivare tatt, kan det likevel etter en helhetlig vurdering gis bevilling. For eksempel der det omsøkte arealet har tydelige avgrensninger, eller der det er differensiert tidsbruk av lokalet. Det avgjørende er at tiltakene sikrer at barn, unge og sårbare grupper i tilstrekkelig grad skjermes for alkoholbruk.

Tiltak 1.2.1: Sørge for alkoholfrie områder

Serveringssteder i nærheten av (naboer og gjenboere³) skoler, barnehager og idrettsanlegg gis ikke skjenkebevilling. Dette gjelder ikke overnattingssteder eller unntak etter pkt. 1.3.2.3 tredje ledd. Serveringssteder i nærheten av (naboer og gjenboere⁴) institusjoner for rusomsorg gis ikke skjenkebevilling.

Tiltak 1.2.2: Innhente uttalelse fra virksomhet Psykisk helse, rus og avhengighet

Søknader om nye skjenkebevillinger skal forelegges virksomhet Psykisk helse, rus og avhengighet for uttalelse. Det skal spesielt sees hen til institusjoner for rusomsorg eller andre sårbare grupper i umiddelbar nærhet til skjenkestedet.

Delmål 1.3: Sikre forutsigbare alkoholfrie soner i det offentlige rom

Et sentralt prinsipp ved vurderingen av søknader, er om man som bruker av byen kan forutsi om man vil bli eksponert for alkoholomsetning eller skjenkevirksomhet. Det er ikke ønskelig at alkoholelementet skal komme som en uventet overraskelse.

Skjenking av alkohol skal i utgangspunktet være noe byens innbyggere må oppsøke, og ikke noe de skal eksponeres for når de benytter seg av andre service- og tjenestetilbud. Det innebærer å ta stilling til hva som er den sannsynlige motivasjonen for å oppsøke et sted.

Tiltak 1.3.1: Stille krav om konseptangivelse på søknadstidspunktet

Drammen kommune følger opp søknader om salgs- eller skjenkebevilling ved å kreve fremlagt utfyllende konseptbeskrivelse der dette er nødvendig.

Konseptbeskrivelsen skal bidra til å sikre at bevillingene som innvilges er i tråd med regelverket, herunder også Drammen kommunes alkoholpolitiske handlingsplan.

Konseptbeskrivelsen danner grunnlag for kommunens videre veiledning og dialog med søker i søknadsprosessen og i driftsfasen.

Dersom driftskonseptet endres etter tildeling av bevilling, og endringen er så omfattende at forutsetningene for innvilgelsen ikke lenger er oppfylt, vil dette utløse krav om ny søknad. Dette følger av alkoholloven § 3-1 andre ledd og 4-2 fjerde ledd.

2 Kommuneplanen punkt 4.1 delmål A4

3 Nabo er en som har felles grenser med en annen eiendom. Gjenboer er nabo som bor tvers overfor en, altså på den andre siden av gata, veien eller plassen.

4 Se fotnote 3.

Tiltak 1.3.2: Gjennomføre konseptvurdering

Det er opp til kommunens frie skjønn å vurdere om en bevilling til salg- eller skjenking av alkohol skal gis. Dette følger av alkoholloven § 1-7a. Det må imidlertid gjøres en konkret og helhetlig vurdering i hver enkelt sak. Kommunens frie skjønn inkluderer hvilke typer driftskonsepter som kan innvilges skjenkebevilling. Generelt kan alle hensyn som fremmer alkohollovens formål være relevante ved en slik vurdering. Kommunen kan utføre befaringsfor å definere søkers hovedgeskjeft og målgruppe i lys av aktuell søknad. Kommunens praksis med å holde visse arenaer eller situasjoner fri for alkoholkonsum, samsvarer med alkohollovens formål, og er hensiktsmessig blant annet i arenaer som i stor grad oppsøkes av barn og unge.

Følgende regler gjelder:

1.3.2.1 Handel med varer og tjenester

Med unntak av serveringsnæringen, tildeles som hovedregel ikke fast skjenkebevilling til steder hvor handel med varer og tjenester foregår. I eksempelvis et bakeriutvalg, hvor det også etableres kafé, og hvor de samme varegruppene omsettes i utvalgsstedet og i stedets kaféavdeling, kan skjenkebevilling gis etter en konkret vurdering av den enkelte søknad. Det kan tildeles skjenkebevilling etter søknad om enkeltarrangementer, der det avholdes arrangement i forretning.

1.3.2.2 Familiearrangementer

Ved enkeltarrangementer rettet mot barn, unge og familier, kan skjenkebevilling kun gis for fysisk avgrensede områder for voksne.

Ved enkeltarrangementer, slik som for eksempel konserter i forsamlingshus og bibliotek, hvor målgruppen er voksne og ungdommer, kan bevillingshaver ha andre ordninger enn fysiske avgrensede områder for voksne. Bevillingshaver skal likevel sikre at de mindreårige er i følge med verge/foresatt, og at verge/foresatt heller ikke benytter alkohol.

1.3.2.3 Idrettsanlegg og idrettshaller, og arenaer for fritidsaktiviteter

Det gis ikke alminnelig skjenkebevilling til skjenkesteder i tilknytning til idrettsanlegg, idrettshaller og lignende, samt arenaer for fritidsaktivitet hvor mange barn og mindreårige ferdes.

Ved større idrettsarrangementer kan det åpnes for bevillinger til enkeltarrangement.

Alminnelig skjenkebevilling kan gis dersom bruk og lokaler tilrettelegger for et fysisk og mindre avgrenset område, hvor det er forutsigbart at det serveres alkohol, slik som for eksempel et eget VIP-område.

1.3.2.4 Bowlinghaller og tilsvarende arenaer

Det gis ikke alminnelig skjenkebevilling til bowlinghaller og tilsvarende arenaer, i tidsrom når barn og mindreårige unge har adgang til lokalet. Det kan gis skjenkebevilling til en fysisk avgrenset del av lokalet for voksne.

1.3.2.4 Kino

Det gis ikke alminnelig skjenkebevilling til kino, i tidsrom når barn og mindreårige unge har adgang til lokalet. Det kan gis skjenkebevilling til en fysisk avgrenset del av lokalet for voksne.

1.3.2.5 Teater og kulturhus

Teater og kulturhus kan gis alminnelig skjenkebevilling. Denne tillates midlertidig ikke praktisert under forestillinger som er særlig rettet mot barn og unge. Dersom lokalene åpner for flere fysisk avgrensede forestillinger/arrangementet parallelt, kan skjenkebevillingen praktiseres på det området som er forbeholdt forestillingen/arrangementet for voksne.

1.3.2.6 Pengespill på skjenkesteder

Alkohollovgivningen inneholder bestemmelser om begrensning av samfunnsmessige og individuelle skader av alkoholbruk, og krav om at sosiale hensyn skal ivaretas i skjenkesteder. Spillavhengighet forsterkes lett ved ruspåvirkning.

På det grunnlag gis skjenkebevilling ikke for konsept hvor tilbud om pengespill er en del av bevertningsstedets publikumstilbud, for eksempel ved at bevillingshaver inngår kommisjonæravtaler med tilbydere av pengespill.

Skjenkebevilling tildeles ikke til konsept hvor oppstilling av gevinstautomater utgjør en del av publikumstilbudet.

Delmål 1.4: Sikre forankring og etterlevelse av kommunens alkoholpolitikk

En forutsetning for etterlevelse av regelverket er at det er god nok kjennskap og kompetanse, og at det er en felles forståelse av formål. Dette fordrer samarbeid og dialog.

Tiltak 1.4.1: Forankre alkoholpolitikken tverretatlig og med næringen

Drammen kommune skal videreutvikle eksisterende kanaler for samarbeid, både tverretatlig og med næringen. Det er også ønskelig å se nærmere på behovet for nye møtearenaer og digitale plattformer som kan bidra til bedre oppfølging og informasjonsutveksling.

Kommunen skal sikre tverretatlig dialog og innspill ved endring av kommunens bevillingsregelverk og i søknader som berører deres myndighetsområde.

Næringslivsaktører

Kommunen skal forankre alkoholpolitikken gjennom løpende veiledning, skriftlig orientering ved endring eller ved særskilt behov, i bevillingsvedtak og gjennom opplæring, se delmål 2.2.

Samferdsel, vei og park

Kommunen skal etterspørre avklaring/forhåndstilsagn fra Samferdsel, vei og park ved søknader om uteservering. Ved innvilgelse stilles det vilkår om at det inngås leieavtale om uteservering og at andre offentlige/private tillatelser er i orden.

Samferdsel, vei og park skal gi uttalelse og veiledning i søknader fra Vinmonopolet AS knyttet til trafikk, kollektivtransport og parkering, se pkt. 1.1.4.

Kultur og frivillighet

Kommunen skal sikre tverretatlig samarbeid ved arrangementer, slik som ved festivaler, konserter og idrettsarrangementer.

Medisinskfaglig virksomhet

Kommunen skal sikre tverretatlig samarbeid om forhold som påvirker innbyggernes helse. I bevillingsvedtak skal det henvises til eventuelle regler og retningslinjer som er særlig berørt på bevillingsområdet, blant annet om hensynsfullt utendørs lydnivå på kvelds- og nattid.

Forebyggende tjenester og Psykisk helse, rus og avhengighet

Kommunen skal innhente uttalelse fra virksomhetene Forebyggende tjenester og Rus og psykisk helse i kommunen, for å sikre at barn, unge og sårbare grupper blir ivaretatt og ikke unødig eksponeres for alkoholserving- og bruk, se pkt. 1.2.2.

Hovedmål 2: Drammen kommune skal legge til rette for like konkurransevilkår og et seriøst næringsliv i bransjen

Drammen kommunes uteliv og dagligvarebransje består i hovedsak av gode og profesjonelle næringsdrivende som bidrar til stor verdiskapning. Denne delen av næringslivet er likevel spesielt utsatt for økonomisk kriminalitet, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Kommunen kan gjennom alkoholregelverket bidra til rettferdig konkurranse på like vilkår.

Delmål 2.1: Hindre økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet

Økonomisk kriminalitet som skatte- og avgiftsunndragelser og manglende innberetning av omsetning gir noen en uberettiget konkurransefordel, og kan føre til at profesjonelle og gode næringsdrivende blir utkonkurrert.

Arbeidslivskriminalitet som bruk av ulovlig arbeidskraft kan føre til utnyttelse av mennesker i en sårbar situasjon og åpner for sosial dumping. Det er også konkurransevridende, ettersom bruk av ulovlig arbeidskraft kan gi arbeidsgiver besparelser på lønnsutgifter, forskuddsskatt og arbeidsgiveravgift.

Tiltak 2.1.1: Utføre vandelsvurdering i søknadsprosess

Ved vandelsvurdering av personer med vesentlig innflytelse etter alkoholloven innhentes det alltid uttalelser fra politiet og skatte- og avgiftsmyndigheter, og ved behov informasjon i Aa-registeret og konkursregisteret. Dersom vandelskravet ikke er oppfylt, gis det ikke bevilling, jf. serveringsloven § 6 og alkoholloven § § 1-7b og 1-7c.

Tiltak 2.1.2: Utføre vandelsvurdering i driftsfasen

Vandelsvurdering skal skje minst en gang i løpet av en kommunestyreperiode, og kan også gjøres på bakgrunn av avvik ved kontroll og informasjon mottatt fra samarbeidspartnere etter opplysnings- og meldeplikten. Dersom vandelskravet ikke lenger er oppfylt, kan bevillingen inndras, jf. serveringsloven § § 19 og 6 og alkoholloven § § 1-7b og 1-7c og 1-8.

Tiltak 2.1.3: Samarbeide tverretattlig med andre kontrollinstanser

Drammen kommune er avhengig av et godt samarbeid med andre kontrollinstanser for å avdekke økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet. Kommunen ønsker at forpliktende samarbeidsavtaler med politiet, Skatteetaten og Arbeidstilsynet videreføres og videreutvikles. I tillegg vil kommunen gjennomføre samarbeidskontroller for å avdekke økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet.

Delmål 2.2: Sikre seriøs drift av skjenkesteder

For å sikre at bransjen etterlever regelverket, er det viktig at kommunen gir nødvendig veiledning og opplæring. Kommunen vurderer også at tett dialog med næringslivsaktørene forbygger uønsket og useriøs drift.

Tiltak 2.2.1: Gi riktig og rask veiledning til søkere og bevillingshavere

Kommunen har ansvar for å gi bevillingshaver, styrer og stedfortreder råd og veiledning, slik at de kan utøve alkoholservingen på en forsvarlig måte. Kommunen skal informere bevillingshaver om hvordan regelverket skal forstås, og aktivt orientere om endringer og nye regler. God veiledning fordrer dialog og at man bygger tillit og ordninger for bl.a. praktisk bistand. Kommunen har kontaktpersoner som er tilgjengelige for bransjen, ikke bare på e-post og telefon, men også fysisk.

Tiltak 2.2.2: Gjennomføre årlig dialogmøte med opplæring for bevillingshavere

Det skal gjennomføres årlig dialogmøte med opplæring for bevillingshavere. Fokus vil være veiledning om regelverket, herunder kommunens alkoholpolitiske handlingsplan, samt innspill og spørsmål fra næringsaktørene.

Tiltak 2.2.3: Gjennomføre salgs- og skjenkekontroll

Alle salgs- og skjenkesteder skal etter alkoholloven kontrolleres minst en gang årlig, og det skal utføres tre ganger så mange kontroller som det er salgs- og skjenkesteder.

Enkelte salgs- og skjenkesteder skal kontrolleres oftere:

- * Skjenkesteder som erfaringsmessig besøkes ofte av unge under 20 år.
- * Skjenkesteder som holder åpent senere enn kl. 24.00.
- * Bestemte salgs- og skjenkesteder, etter råd fra Psykisk helse og rusarbeid eller Sør-Øst-politidistrikt.
- * Ved rapporterte avvik ved salgs- og skjenkekontroll eller andre særlige forhold.
- * Kommunen skal blant annet kontrollere at det ikke selges og skjenkes alkohol til mindreårige og til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler.
- * Dersom det foreligger negative erfaringer ved et sted basert på tidligere skjenkekontroller eller rapporter fra andre myndigheter
- * Kontrollørene skal i stor grad søke dialog med eiere og ansatte på salgs- og skjenkesteder, herunder veilede og være en bidragsyter til å heve kompetansenivået i alle ledd. Internkontroll etter alkoholloven er et viktig hjelpemiddel for å heve kompetansen og god alkoholhåndteringen i utelivet.

Tiltak 2.2.4: Sørge for nødvendig opplæring av kontrollører

Kommunen skal sørge for nødvendig opplæring av kontrollører, og gjennomføre årlig kompetanseutvikling med fokus å skrive gode rapporter, veilede og å møte eiere, ansatte og brukere på en hyggelig, rolig og tydelig måte. Kontrollørene skal være i stand til, på en god måte, å håndtere uforutsigbare og berusede personer.

Tiltak 2.2.5: Sikre nødvendig vakthold på skjenkestedene

Det er primært det enkelte skjenkestedets ansvar å vurdere behovet for vakthold.

For å sikre ro og orden, og skjenking etter alkohollovens regler, kan det stilles krav om ordensvakter i bevillingsvedtaket.

I vurderingen av om et sted skal pålegges ordensvakter, og for hvilke tidsrom på døgnet, skal det blant annet legges vekt på stedets konsept, hvilken kundegruppe stedet retter seg mot, stedets åpningstider og beliggenhet og tidligere erfaring med forholdene på stedet.

Underveis i bevillingsperioden kan politiet i medhold av serveringsloven § 16, pålegge et serveringssted ordensvakter, utover det som følger av kommunens bevillingsvedtak.

Tiltak 2.2.6: Regulere åpningstider og begrense lydkonflikt

Åpningstider følger av den til enhver tid gjeldende forskrift, og vil fremgå av bevillingsvedtaket.

Hvilke åpningstider som gjelder, avhenger av konsept og beliggenhet. Vedlagt denne handlingsplanen følger kart over de ulike sentrumsområdene i kommunen, for å synliggjøre de områder som omfattes av indre og ytre sentrum.

Det er differensierte åpningstider, både for beliggenhet og ute- og inneservering, blant annet fordi det tillates mer støy på kvelds- og nattid innenfor sentrumsområdene.

For å dempe lydkonflikter mellom skjenkesteder og beboere benytter kommunen seg av vilkårsadgangen i alkoholloven § 4-3, til å fastsette at det ikke kan spille musikk fra utendørs høyttaler, eller gjennom fast åpne dører og vinduer, etter kl. 23.00 hvis skjenkestedet ligger i et boligområde.⁵ Av samme grunn begrenses også åpningstidene i uteserveringer utenfor området som er definert som «indre sentrum». Samme regel følger av kommunens åpningstidsforskrift.

Tiltak 2.2.7: Forutsette at krav etter annet regelverk følges

Det forutsettes at bevilingshaver overholder krav etter annet regelverk:

- * Helsedirektoratets veileder IS-0327 Musikknett og Helse.
- * Politivedtekter for Drammen kommune.
- * Mattilsynets regler for salg og servering av næringsmidler.
- * Plan- og bygningsloven for bruk av lokaler.
- * Ved store arrangementer gjelder Veileder for sikkerhet ved store arrangementer fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Definisjonsliste

Skjenkebevilling – Servere alkohol. Ved skjenking skal drikking skje på skjenkestedet, for eksempel i en bar eller på en restaurant. Skjenking krever både serverings- og skjenkebevilling.

Salgsbevilling – Selge alkohol. Ved salg, for eksempel fra en butikk, skal drikking skje utenom salgsstedet. Salg av alkohol krever salgsbevilling.

Enkeltanledning – Bevilling for et enkelt arrangement, for eksempel selge alkohol på en konsert, åpningsfest eller festival

Det er også opp til kommunen å vurdere hvilken type alkoholholdig drikke du får skjenkebevilling for:

Gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og maks 4,7 volumprosent alkohol

Gruppe 2: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol

Gruppe 3: Drikk som inneholder fra og med 22 og maks 60 volumprosent alkohol

Konseptangivelse – Bevillingen gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet, jf. alkoholloven § § 3-1 annet ledd og 4-2 fjerde ledd. Bevillingen er knyttet til et bestemt driftskonsept. Dersom bevillingen er gitt til en dagligvarehandel, bortfaller den hvis butikken omdannes til et spesialutsalg for øl, og omvendt. Dersom det skjer vesentlige endringer i skjenkestedets driftsform, f.eks. fra spisested til pub, bar eller diskotek, bortfaller bevillingen. Tilsvarende gjelder dersom et hotell omdannes til flyktningsmottak eller leirskole. I disse tilfellene må det søkes om bevilling på nytt.

⁵ Se forslag til forskrift § 2 tredje ledd

UTKAST

**DRAMMEN
KOMMUNE**